Lidingö stad

2025-05-14
LS 2025/1188

08-731 3000
Omsorgs- och socialförvaltningen

Behovsprognos för lokaler och bostäder
(uppdatering juni 2025)

Omsorgs- och socialförvaltningen, Lidingö stad

Innehållsförteckning

Nuvarande och prognostiserade lokal- och bostadsbehov 3
Särskilt boende för äldre enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen SOL 3
Vård- och omsorgsboende för äldre 3
Trygghetsboende, biståndsbedömt 6
Dagverksamhet för äldre 7
Sammanfattning och prognos 7
Öppna mötesplatser för äldre 8
Sammanfattning och prognos 8
Hemtjänst 8
Sammanfattning och prognos 9
Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 Lagen om stöd och service till personer med funktionsnedsättning, LSS 9
Gruppbostäder 9
Servicebostäder 12
Korttidsvistelse för barn eller ungdomar utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 LSS och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt 9 § 7 LSS 13
Särskilt boende enligt 4 § 1 Socialtjänstlagen SOL 13
Boendestöd enligt 4 § 1 Socialtjänstlagen SOL 14
Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS 15
Hälsomottagning 16
Övriga lokaler 17
Individ, familj och integration 17
Arbetsmarknad, bostad och integration (ABI) 17
Genomgångsbostäder för personer som tillhör en särskilt utsatt målgrupp 17
Försörjningsinsatser och våld i nära relationer 19

Nuvarande och prognostiserade lokal- och bostadsbehov

Ändamålsenliga verksamhetslokaler och bostäder är av yttersta vikt för att kunna ge medborgarna god service samt skapa tilltalande arbetsplatser i syfte att behålla och attrahera nya medarbetare. Hyreskostnaden för lokalerna är en stor del av verksamhetens utgifter vilket gör det angeläget att kontinuerligt se över lokalernas användning och potentiella möjligheter. Denna lokalbehovsplan belyser omsorgs- och socialförvaltningens nuvarande och framtida lokalbehov och bostadsbehov inom en fem till tioårsperiod kopplat till befolkningsprognosen och i ett flertal fall även till lokalernas befintliga utformning.

Särskilt boende för äldre enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen SOL

Äldreomsorgen erbjuder olika slags boendeformer då den enskildes behov skiftar. Staden beslutar vilken typ av boenden som ska finnas tillgängliga, vilken inriktning de ska ha och hur de ska benämnas. I nuläget erbjuder staden följande särskilda boende för äldre: vård- och omsorgsboende, trygghetsboende och korttids/växelvårdsboende. För att kunna bemöta behov inom äldreomsorgen erbjöds flera slags boendeformer med olika inriktningar.

Vård- och omsorgsboende för äldre

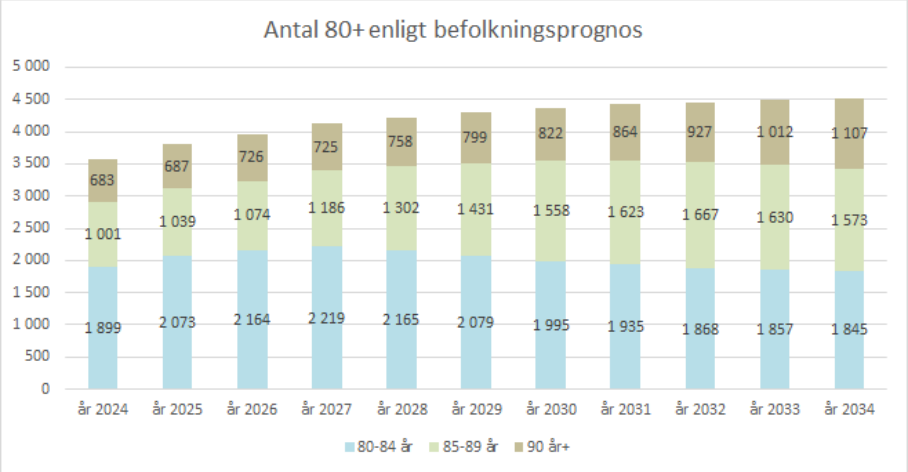
Vård- och omsorgsboende är en boendeform för personer med behov av omsorg dygnet runt. I boendet ingår, förutom en egen lägenhet, även tillgång till gemensamma utrymmen och det finns personal på plats dygnet runt. De flesta personer som söker vård- och omsorgsboende är i åldern 85–95 år. Verksamheten omfattas av valfrihetssystemet.

Vård- och omsorgsboende	Fastighet/Adress	Yta (kvm) Inklusive bostäder	Platser totalt	Fastighetsägare
Siggebogården vård- och omsorgsboende	Tjust 1, Björnvägen 16	8600	109	Lidingö stad
Högsätra vård- och omsorgsboende	Kantarellen 4, Högsätravägen 4A-B Vån 3, 4, 5	3700	60	Lidingö stad
Högsätra vård- och omsorgsboende (hyrs ut till andra kommuner)	Kantarellen 4, Högsätravägen	586	9	Lidingö stad
Omklädningsrum, tvättstuga, klädförråd och verksamhetsförråd	Kantarellen 4 Högsätravägen 4 D	250	0	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos
I nuläget finns det totalt 473 platser varav 169 platser är i egenregin och 304 platser inom privata boenden som anslutit sig till stadens valfrihetssystem LOV (Lagen om valfrihet). Av de 473 platser har Lidingö den 28 februari 2025 nyttjat 409 platser, dvs 86% av de 473 platserna.

Utöver de 409 belagda platserna på Lidingö, bor totalt 18 personer på boenden inom LOV utanför Lidingö, 20 platser är utanför Lidingö enligt länsöverenskommelsen och 2 platser genom individavtal utanför Lidingö. Totalt är det per den 28 februari 2025 449 personer som bor på vård-och omsorgsboende.

Verksamhet omfattas av valfrihetssystemet och många av vård- och omsorgsplatserna finns inom privat regi vilket innebär att staden inte kan garanteras tillgång till alla platser. Befolkningsprognosen fram till 2034 indikerar att Lidingös befolkning inte förväntas öka avsevärt som helhet, men att det kommer att finnas en kraftig befolkningsökning bland personer över 80 år.

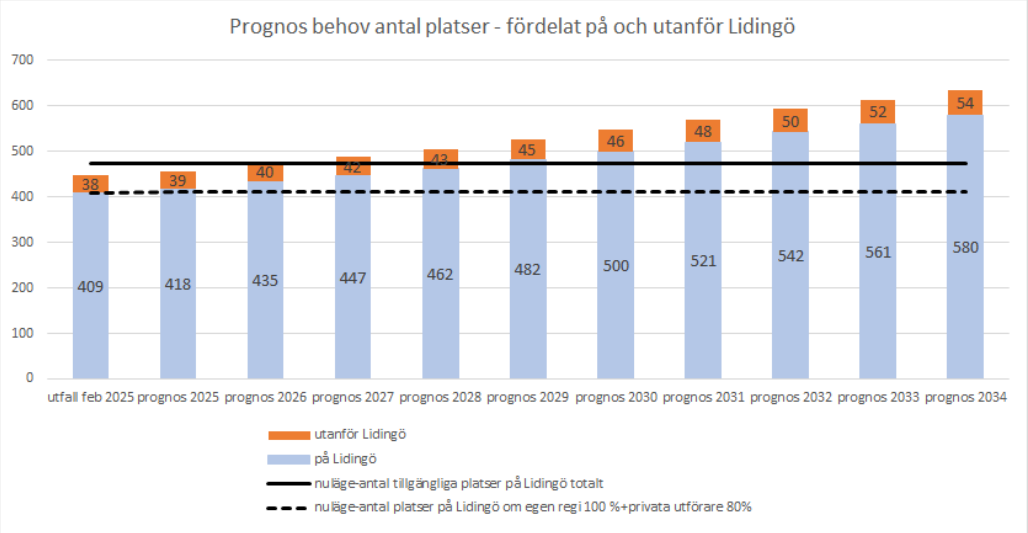

Enligt prognosen förväntas antalet personer som är 80 år och äldre öka med 942 personer mellan år 2024 och 2034, vilket motsvarar en ökning med 26%. Den demografiska förändringen ställer stora krav på Lidingö stad att tillhandahålla lokaler utifrån det ökade behov som ovan demografiska utveckling indikerar. Detta demografiska förändringen förväntas leda till ett ökat behov av särskilda bostäder för äldre, exempelvis platser inom vård- och omsorgsboende, trygghetsboende samt seniorlägenheter.

Invånarna förväntas dock leva fler friska år vilket innebär att behovet av vård och omsorg för de flesta blir aktuellt först högre upp i åldern och att många personer med hjälp av hemtjänst kan och vill bo kvar i den egna bostaden.

Av diagram nedan framgår prognostiserat behov av platser, fördelat på platser på Lidingö respektive utanför Lidingö. Antagandet är att samma andel som i dag bor utanför Lidingö (8,5 %). Den heldragna linjen markerar totalt antal platser på

Lidingö i nuläget (473 platser), den streckade linjen markerar antal platser med antagande om att 100 % av platser i egen regi och 80 % av platser i privat regi kan utnyttjas. Detta antagande innebär att totalt 86 % av platserna på Lidingö kan utnyttjas, vilket ligger i nivå med nuläget (utfall februari 2025).

Det ökade behovet av platser inom vård- och omsorgsboendet innebär att alla tillgängliga platser inom den egna regin behöver frigöras till förmån för Lidingöbor i takt med att behovet ökar. Totalt rör det sig om 23 platser, varav 13 på Siggebo och 10 i Högsätra. Utöver det nyttjas en avdelning på Siggebogården med 8 platser av målgrupp inom LSS där arbete med utskiftning pågår.

Utöver det bedömer omsorgs- och socialförvaltningen att det kommer behövas ett nytt vård- och omsorgsboende med ca 65–80 platser för att kunna möta de ökade behov av platser inom äldreomsorg de kommande tio åren.

Högsätra vård- och omsorgsboende har i nuläget verksamhetsförråd och hjälpmedelsförråd på Högsätravägen 2. Det innebär att i samband med att byggnaden på Högsätravägen 2 rivs behövs nya lokaler i direkt anslutning till verksamheten. Omklädningsrum, tvättstuga och klädförråd har flyttats tillfälligt till hus D vilket innebär att ersättningslokaler behövs även för dessa funktioner i samband med att hus D ska rivas.

Högsätra vård- och omsorgsboende har en lokal på Högsätravägen 2 med 9 platser som hyrs ut till andra kommuner. Både platser och lokalen är uppsagda per den sista oktober 2025.

Korttids/växelvårdsboende

Korttids/växelvårdsboende är en boendeform där man bor under begränsad tid för exempelvis återhämtning efter sjukhusvistelse, som avlastning för närstående eller under väntan på en permanent plats inom vård- och omsorgsboende. Ett

växelvårdsboende innebär att man växlar regelbundet mellan att bo hemma och på boendet. Biståndsbeslut krävs.

Korttids/växelvårdsboende	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Antal platser	Fastighetsägare
Lidingö korttids/växelvårdsboende	Tjust 1, Björnvägen 16	531	17	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

From maj 2025 har stadens korttids/växelvårdsboende utökats med 2 platser. Då behovet inom korttids/växelvården är inte jämnt fördelad över tid försvårar det möjligheten att planera. Tittar man på den demografiska utvecklingen inom nästa 10 års perioden kan man förvänta sig att även behovet av platser inom korttids/växelvårdsboende kommer att öka.

Geografisk placering av korttids/växelvårdsboende har stor betydelse för att optimera resurser och möta efterfrågan på ett effektivt sätt. Att ha korttids/växelvårdsboenden i direkt anslutning till vård- och omsorgsboenden är ett krav och strategiskt viktigt, särskilt med tanke på den varierande efterfrågan.

Flexibiliteten i utformningen av bostäderna för både vård- och omsorgsboende samt korttids/växelvårdsboende är också en nyckelfaktor. Det möjliggör en smidig anpassning och omställning inom verksamheterna för att effektivt hantera förändringar i behov och skapa goda ekonomiska förutsättningar.

Placeringen av korttids/växelvårdsboende inom Siggebogården är ett exempel på hur denna flexibilitet har implementerats. Det ger möjlighet att anpassa antalet platser efter framtida ökade eller minskade behov, vilket är en strategisk och hållbar ansats för att möta den förväntade ökningen av platser inom korttids/växelvårdsboende de kommande tio åren.

Trygghetsboende, biståndsbedömt

Biståndsbedömt trygghetsboende är en boendeform för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service och som därutöver har behov av att bryta oönskad isolering. Det innebär att biståndsbedömt trygghetsboende är en mellanboendeform avsett för äldre personer som har ett omvårdnadsbehov som understiger heldygnsvård, men som inte längre upplever det som tryggt att bo kvar i det egna hemmet och därutöver önskar bryta oönskad isolering. Boendet kan till exempel erbjuda gemensamma måltider, kulturella aktiviteter samt gemenskap. Biståndsbeslut krävs.

Trygghetsboende	Fastighet/Adress	Yta (kvm) exklusive bostäder	Platser totalt	Fastighetsägare
Baggeby Trygghetsboende	Baggeby gård 1 Baggebygårds väg 3-9	368	89	Lidingö stads fastighetsbolag

Sammanfattning och prognos

Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-21 att godkänna en ny boendekedja för stadens äldre och gav i uppdrag till omsorgs- och socialnämnden att leda implementeringen. Beslutet innebar att boendeformen servicehus under året omvandlats till den nya boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende.

I Baggebygårds servicehus finns idag 89 lägenheter. I februari 2025 är 81 lägenheter belagda. Det innebär att antalet lägenheter i Baggeby Gård bedöms i nuläget vara i balans avseende behov och efterfrågan. Fram till och med 2034 ökar antalet äldre 80+ med 26% och om antal belagda lägenheter på Baggeby ökar med 26% skulle det innebära att antal belagda lägenheter 2034 blir 100. Prognosen är osäker då beläggningen inte har ökat de senaste åren. För att kunna möta framtidens ökade behov kommer möjligheten att omvandla utrymmen till bostäder att ses över. Eventuellt kan 2-3 lägenheter tillskapas inom Baggeby Gård.

Dagverksamhet för äldre

Aktiviteter med målsättning att bryta isolering, kan även fungera som avlastning för närstående. Biståndsbeslut krävs.

Dagverksamhet	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Antal platser	Fastighetsägare
Linden och Träffen	Kantarellen 4 Högsätravägen 2	650	24	Lidingö stad
Gröna Rummet	Kantarellen 4 Högsätravägen 2	422	15	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

I nuläget är 110 personer inskrivna i dagverksamheten och besöker verksamheten i olika omfattning beroende på beslut över antal beviljade tillfällen. Befolkningsprognosen visar att medelåldern fortsätter öka, den äldre målgruppen blir större och bor kvar längre i det egna hemmet. Det innebär att behovet av dagverksamhet ökar och prognosen visar på ett behov av platser för ca 138 kunder under nästa 10 årsperiod. Just nu pågår en översyn av framtida lösningar för dagverksamheten och beroende på resultatet kan behovet av lokaler påverkas.

Dagverksamhetens lokaler är placerade i en byggnad som kommer att rivas. Ersättningslokaler är med fördel placerade i närhet till vård- och omsorgsboende för

äldre eftersom verksamheterna då kan samnyttja lokal- och personalfunktioner som tillexempel hälso- och sjukvård som är ett krav för båda verksamheter.

Att klara personalförsörjningen inom denna sektor är både nu och framöver stor utmaning och denna parameter är därmed mycket angelägen.

Lokaler på markplan är en fördel alternativt lokaler med tillgång till större terrasser eller trädgårdar i nära anslutning till lokalerna.

Öppna mötesplatser för äldre

Träffpunkt för seniorer och anhöriga med fokus på fysiska och sociala aktiviteter. Syftet med öppna mötesplatser är förebyggande samt hälsofrämjande. Dessa drivs i samverkan med föreningar och ideella organisationer. Inget biståndsbeslut krävs.

Mötesplatser	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Träffpunkt Tor	Tor 11, Friggavägen 18	95	Lidingö stads fastighetsbolag
Mötesplats Centrum	Stadshuset 3 Lejonvägen 15	370	Lidingö stad
Sommarcafé Hustegaholm Juni-augusti	Lidingö 5:136, Hustegaholm	206	Lidingö stad
Träffpunkten Baggeby	Baggeby Gård 1 Baggeby Gård 5-9	737	Lidingö stads fastighetsbolag

Sammanfattning och prognos

Den äldre befolkningen inom staden ökar och enligt undersökningar blir de äldre också mer aktiva och hälsomedvetna. Social gemenskap är en förutsättning för hälsosamt åldrande och därför spelar mötesplatser och deras aktiviteter en viktig roll, dessutom bidrar de till att minska behovet av andra biståndsbedömda åtgärder. Mötesplatserna samarbetar aktivt med frivilliga organisationer och föreningar. Mötesplatsen i Baggeby startade sin verksamhet i januari 2024 och förhoppningen är att den ska kunna tillgodose det ökade behovet framgent. I det fall det uppstår ytterligare efterfrågan och ökade lokalbehov bör detta kunna lösas genom att se över möjligheterna att samnyttja lokaler med andra verksamheter.

Hemtjänst

Hemtjänst innebär att bistå individen med hjälp i det egna hemmet så att personen skall kunna fortsätta bo kvar hemma. Det kan till exempel vara hjälp med hushållssysslor, måltider eller den personliga omvårdnaden. Biståndsbeslut krävs och insatserna ges utifrån behov. Verksamheten omfattas av valfrihetssystemet.

Hemtjänst	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Hemtjänst	Oden 21 Lejonstigen 2-4	524	Extern
Hemtjänst	Oden 21 Lejonstigen 2-4	248	Extern

Sammanfattning och prognos

Hemtjänsten flyttade under början av 2021 in i nya inhyrda lokaler i centrum. Lokalytorna är fördelade i två hyresavtal för ökad flexibilitet vid eventuella förändrade behov. I takt med att den äldre befolkningen ökar och fler väljer att bo kvar i det egna hemmet allt längre bedöms även behovet av hemtjänst öka. Detta kommer till viss del att täckas upp av de privata aktörerna som finns att tillgå samt nya arbetssätt som utvecklas tack vare digitaliseringen. I nuläget kan inga konkreta förändrade lokalbehov förutses.

Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 Lagen om stöd och service till personer med funktionsnedsättning, LSS

Det finns olika boendeformer inom ramen för bostad med särskild service för vuxna. För den som har ett behov av stöd, service och omvårdnad dygnet runt finns boendeformen gruppbostad och för den som har ett mindre omfattande behov beviljas servicebostad.
För båda boendeformerna gäller att de egna lägenheterna ska vara fullvärdiga och vara den enskildes permanenta hem. Boendena ska inte heller vara belägna på ett sådant sätt att de får en institutionell prägel. I insatsen ingår stöd och omvårdnad med fast personal dygnet runt som ges utifrån individuella behov och önskemål. Syftet med insatsen är att tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor och möjlighet att få leva som andra.

Gruppbostäder

En gruppbostad är en bostadsform enligt 9 § 9 Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), avsedd för personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov. Gruppbostaden består av ett mindre antal fullvärdiga lägenheter med gemensamma utrymmen samt personal närvarande dygnet runt. Syftet är att tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor genom individuellt anpassat stöd och service i boendet och i det dagliga livet. Boendeformen ska främja självständighet, delaktighet och ett så aktivt liv som möjligt i samhället.

Gruppbostaden är en insats för personer som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov. Syftet med gruppbostaden är att vuxna personer med funktionsnedsättningar som inte klarar eget boende eller boende i servicebostad ska ha möjlighet att lämna föräldrahemmet, skapa sig ett eget hem och leva som andra. Gruppbostäder bör ligga i vanliga bostadsområden och utformas och lokaliseras så

att de inte får en institutionell prägel. Gruppbostadens lägenheter ska vara fullvärdiga enligt de generella byggbestämmelserna vilket bland annat innebär att det ska finnas tillräckliga utrymmen för sömn och vila, matlagning och måltider, social samvaro, förvaring samt personlig hygien. Dimensionering av bostadsytan och gemensamhetsytorna bör bedömas med hänsyn till den enskildes servicebehov och eventuella behov av utrymmeskrävande hjälpmedel. Den fysiska tillgängligheten ska vara anpassad för målgruppen för att underlätta ett självständigt liv. Verksamheten ska även fungera som en arbetsplats och utformas enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift för arbetsplatsens utformning.

Riktlinje vid nybyggnation av gruppbostäder enligt LSS beslutades under 2023 i Omsorgs- och socialförvaltningens nämnd. Syftet med dessa är att tydliggöra viktiga förutsättningar och krav för planering och utformning av gruppbostäder och dess inomhus och utomhusmiljö.

Gruppbostäder	Fastighet/Adress	Antal lägenheter	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Karlavagnen	Lejonet 41, Karlavägen 8A	6	559	Lidingö stad
Kappsta	Blårapunklen 1, Törnrosvägen 22	5	398	Lidingö stad
Oden	Tjust 1, Björnvägen 16	6	400	Lidingö stad
Hövdinge	Breviks gård 5, Hövdingevägen 7A	4	308	Extern
Agavägen	Tryckregulatorn 1, Agavägen 64	6	489	Extern
Ackumulatorvägen	Tryckregulatorn 1, Ackumulatorvägen 14	6	451	Extern
Stjärnvägen	Västerbotten 19, Stjärnvägen 3A	5	507	Extern
Oskarsvägen	Björnen 12, Oskarsvägen 8	6	592	Lidingö stad
Ankaret	Aklejan 1, Gustav Dalens väg 1–3	5	831	Lidingö stad
Styrmannen	Styrmannen 1, Bodalsvägen 51	5	407	Extern
Lejonet	Lejonet 41, Karlavägen 8B	5	393	Lidingö stad

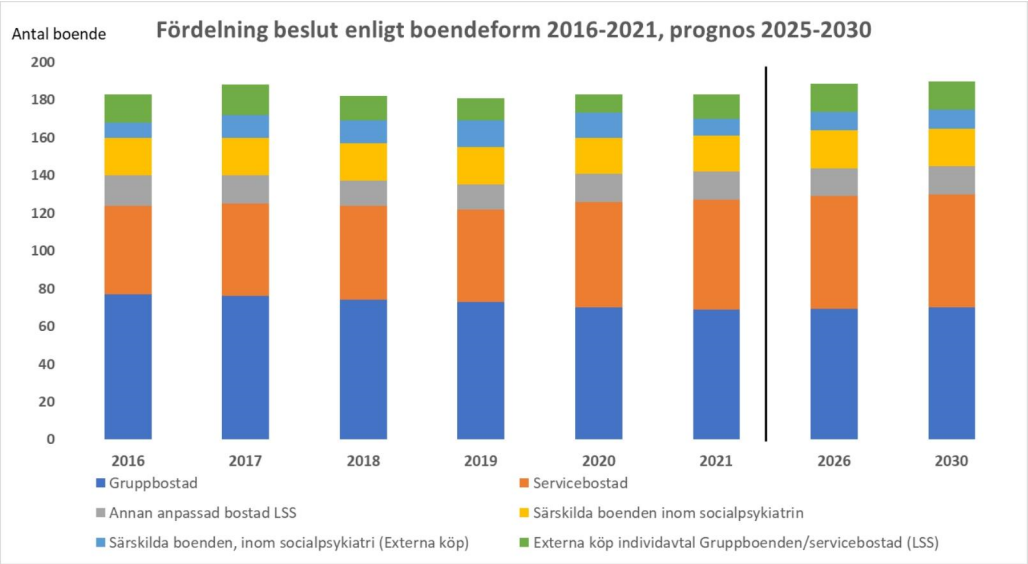
Sammanfattning och prognos

På Lidingö finns idag 11 gruppbostäder i stadens egen regi, med totalt 59 platser. Under våren 2025 öppnade Nytida en ny gruppbostad i Rudboda, och fem av sex personer från Gångsätra gruppbostad har flyttat till det nya boendet. Nytida är ansluten till stadens valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV).

Samtliga gruppbostäder är för närvarande fullbelagda. Utöver dessa platser köper staden även 17 externa platser i andra kommuner. Detta sker antingen på grund av att det saknas lediga platser inom kommunen, eller för att särskilda behov, exempelvis kopplade till specifika diagnoser, inte alltid kan tillgodoses inom de befintliga boendena.
Det finns även behov av att ersätta några av befintliga gruppboendena. För alla dessa boenden finns flera anledningar till att de behöver skiftas ut.

Exempelvis behöver gruppboendet Stjärnvägen ersättningslokal redan under 2026 på grund av att hyresvärden kommer utföra stambyte samt omfattande renovering av hela fastigheten.
Oden är placerad inom vård- och omsorgsboende i Siggebogården vilket ger institutionell prägel. Dessutom behövs platser för att tillgodose de ökade behovet av särskilda bostäder för äldre.
Utöver det behöver även Hövdingen och eventuellt även Kappsta ersättningslokaler. Gruppboenden Friggavägen och Kungen är uppsagda och kommer att återlämnas till hyresvärden under 2025 och 2026 eftersom ingen möjlighet finns att exempelvis installera hiss i Frigga eller andra nödvändiga tillgänglighetsåtgärder. Gällande Kungen har hyresvärden sagt upp hyreskontraktet.
Genom att installera ett sprinklersystem på Lejonet och därigenom förbättra brandskyddet, har det varit möjligt att omplacera några personer från Kungen samt några från Friggavägen. På så sätt har den uppkomna situationen kunnat hanteras.

För närvarande finns inga lediga platser inom stadens gruppbostäder, vilket har lett till en kösituation. Om kommunen inte kan erbjuda en plats inom rimlig tid riskerar detta att leda till förelägganden eller straffavgifter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
Den rådande platsbristen medför även att många personer som bor kvar i föräldrahemmet avstår från att ansöka om bostad, trots behov. Detta innebär att det faktiska behovet av platser sannolikt är betydligt större än vad den registrerade kön ger uttryck för.

Utöver det finns en kompletterande prognos som baseras på befolkningsprognosen. Den inkluderar även antaganden om att personer kan komma att flytta till Lidingö, samt att det kan uppstå framtida behov som ännu inte är kända för staden. Enligt denna prognos förväntas ett behov av cirka 6–8 nya platser under den kommande femårsperioden, samt ytterligare 5–6 platser under den efterföljande tioårsperioden.

Det är dock viktigt att betona att prognosen bör tolkas med försiktighet, då behovet av bostäder kan påverkas av flera faktorer, såsom förändringar i lagstiftning, demografiska utvecklingar samt individuella behov som inte alltid kan förutses.

Servicebostäder

En servicebostad är till för personer med mindre behov av stöd och service och är en mellanform mellan en ordinär bostad och boende i en gruppbostad. En servicebostad består av ett antal lägenheter (10–12) som har tillgång till en gemensamhetslokal med personal dygnet runt. Lägenheterna bör ligga samlade i samma eller kringliggande hus för att få närhet till personal och gemensamhetslokalen.

Servicebostad	Fastighet/Adress	Antal tillhörande lägenheter	Yta(kvm) Endast Lokal	Fastighetsägare
Centrum	Tor 11, Odenvägen 7	15	60	Lidingö stads fastighetsbolag
Södra	Södra Läroverksvägen 31D	15	70	Extern
Lillåkers	Kantarellen 12, Lillåkersvägen 31	23	160	Bostadsrätt

Sammanfattning och prognos

I dagsläget finns tre gemensamhetslokaler kopplade till stadens servicebostäder. Dessa är knutna till totalt 53 lägenheter, som är geografiskt utspridda över stora delar av Lidingö. Avstånden mellan lägenheterna, personalen och gemensamhetslokalerna innebär att närhetsprincipen inte alltid uppfylls på ett tillfredsställande sätt.
För närvarande pågår en översyn av stadens servicebostäder, där bland annat närhetsprincipen, lägenhetsbeståndet och förmedlingsrutiner ses över. Denna översyn kan komma att leda till förändringar och omstruktureringar inom verksamheten.

För att säkerställa att närhetsprincipen uppfylls framöver bedöms det finnas behov av ytterligare 1–2 gemensamhetslokaler samt 5–6 nya lägenheter inom en tidsram på 5–10 år.

Korttidsvistelse för barn eller ungdomar utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 LSS och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt 9 § 7 LSS

Korttidsvistelse vänder sig till barn, ungdomar eller vuxna med funktionsnedsättningar och kan ges i form av korttidshem eller lägervistelse. Korttidstillsyn vänder sig till skolungdomar över 12 år som ska kunna få tillsyn före och efter skoldagen samt under skolloven.

Korttidshem/korttidstillsyn för barn eller ungdomar	Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Villa Skärsätra	Lidingö 10:89, Parkvägen 16	454	Lidingö stad
Gula Villan	Lidingö 10:77, Parkvägen 14	328	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

Under 2023 återtogs verksamhet i Gula villan åter igen. Den kommer nyttjas både vardagar och helger som bland annat korttidsverksamhet men även som träningsboende för unga personer.

Förvaltningens bedömning är att de befintliga lokalerna kommer att vara tillräckliga för verksamheten framgent. Även lärande- och kulturförvaltningen har korttidstillsyn för skolbarn och skolungdomar.

Särskilt boende enligt 4 § 1 Socialtjänstlagen SOL

Särskilt boende är ett bostadsalternativ för personer med psykisk funktionsnedsättning med ett så omfattande tillsyns- och stödbehov att

kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Dessa bör ligga i vanliga bostadsområden och utformas och lokaliseras så att de inte får en institutionell prägel. Särskilt boende består av ett antal lägenheter, vanligtvis 8–10 som är grupperade kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet. De gemensamma utrymmena bör vara placerade så att de kan fungera som den samlande punkten för de boende. De bör ligga i direkt anslutning till de enskilda lägenheterna och vara lätta att nå.

Särskilt boende	Fastighet/Adress	Antal kunder	Yta (kvm) Endast lokal	Fastighetsägare
Fyrmästaren	Fyrmästaren 2, Larsbergs Torg 4-6	8	463	Extern
E4:an	Kantarellen 4, Högsätravägen 4E	12	851	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

I dagsläget finns två särskilda boenden inom socialpsykiatrin, båda i stadens egen regi. Prognoserna framåt pekar på ett behov av ett mindre antal nya platser inom insatsen särskilt boende, för att möta en gradvis ökad efterfrågan. Utöver det köper staden 28 externa placeringar inom socialpsykiatrin.

Trenden visar att psykisk ohälsa växer i samhället samt att det finns ett behov av mer individualiserade boendeformer och fler mobila team, för att möta mer varierade krav på boenden för målgrupperna.

Boendestöd enligt 4 § 1 Socialtjänstlagen SOL

Boendestöd ges i ordinärt boende till personer med psykisk ohälsa, neuropsykiatriska diagnoser och personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Syftet med boendestödet är att ge ett socialt och pedagogiskt stöd som utförs i den enskildes hem-/närmiljö för att underlätta den enskildes vardag. Stödet ges i form av personligt stöd och praktisk hjälp i samband med den dagliga livsföringen. Verksamheten omfattas av Lagen om valfrihetssystemet (LOV).

Verksamhet	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Boendestöd	Kantarellen 4, Högsätravägen 4 E	100	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

Boendestödsverksamheten är samlokaliserad med E4:an, vilket innebär att lokalerna samnyttjas mellan de två verksamheterna. Sedan 2023 omfattas boendestöd av Lagen om valfrihetssystem (LOV), vilket har påverkat lokalbehovet. Införandet av

LOV har medfört förändrade arbetssätt och ökad rörlighet, vilket i sin tur ställer nya krav på lokalernas funktion och tillgänglighet.

Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS

Daglig verksamhet är en insats för personer i yrkesverksam ålder som på grund av funktionsnedsättning saknar arbetsförmåga. Verksamheten omfattas av Lagen om valfrihetssystemet (LOV). I stadens egen regi finns verksamheterna med benämning Lidingö stads dagliga verksamhet och Alfa. Arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning anpassas efter deltagarnas intressen, individuella behov och förmågor. Inriktningen kan vara exempelvis tillverkning, catering, målning, tvätteri, odling eller service i stadshuset.

Lidingö stads dagliga verksamhet	Fastighet/Adress	Yta	Fastighetsägare
Aktiva teamet 1	Kantarellen 4, Högsätravägen 2	150	Lidingö stad
Aktiva teamet 2	Kantarellen 4, Högsätravägen 2	216	Lidingö stad
Hantverkarna	Kantarellen 4, Högsätravägen 2	162	Lidingö stad
Arbetshuset	Frej 9, Sturevägen 27	328	Lidingö stads fastighetsbolag
Träffpunkten	Kantarellen 4, Högsätravägen 6	220	Lidingö stad
Alfa & Coachgruppen	Västerbotten 19, Stjärnvägen 1c	320*	Extern
Serviceteamet (Souterrängen)	Stadshuset, hus D, Lejonvägen 15	273	Lidingö stad
Ateljén	Stadshuset, hus C Lejonvägen 15	238	Lidingö stad
Aktivera	Stadshuset, hus C Lejonvägen 15	346	Lidingö stad
Hustegaholm	Hustegaholm, Hjalmar Arwins väg 9, (Övre huset, Mellanhuset, Kaptenstugan och Ladan)	250	Lidingö stad
Bosön	Hamn väg 1 Bosön	169	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

Lokalerna för daglig verksamhet som finns i byggnaden på Högsätravägen 2, behöver ersättas med nya lokaler i samband med att nuvarande byggnader rivs. Det är av yttersta vikt att ersättningslokaler för verksamheterna i Högsätra ordnas i god tid innan byggarbetet och rivningen påbörjas eftersom målgruppen inte klarar av bullriga och röriga miljöer. Bra kollektiva kommunikationer och centralt läge underlättar resor på egen hand vilket ökar målgruppens självständighet.

Generellt kan man anta att en framtida utökning av platser inom LSS-verksamheter även kommer att medföra ett ökat behov av platser inom daglig verksamhet. Därtill kan förändringar inom LOV-systemet påverka behovsbilden ytterligare. Förändringar i både regelverk och tillämpning av lagen om valfrihetssystem (LOV) bidrar dessutom till en ökad osäkerhet, vilket gör det mer utmanande att prognostisera framtida behov.

Daglig sysselsättning enligt 4 § 1 SOL och öppna träfflokaler

Daglig sysselsättning och öppna träfflokaler vänder sig till vuxna personer med psykiska funktionsnedsättningar inom socialpsykiatrin.

Daglig sysselsättning och öppna träfflokaler	Fastighet/Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Delta	Västerbotten 19, Stjärnvägen 1C	320*	Extern
Delta Ung	Västerbotten 19, Stjärnvägen 1C	0*	Extern
Ciceronen	Torsvikssvängen 7-9	447	Extern
Freja	Lugnet 9, Skolvägen 20B	146	Lidingö stads fastighetsbolag

Sammanfattning och prognos

Trenden visar att psykisk ohälsa växer i samhället och det kan komma att påverka lokalbehoven framgent. I dagsläge är det förtidigt att ge en klar prognos då utvecklingen påverkas av många olika faktorer, men uppskattningen är att en utökning av lokalbeståndet kommer att vara nödvändig inom en period av 5–10 år.

Hälsomottagning

Hälsomottagningen tillhandahåller hälso- och sjukvårdsinsatser till och med sjuksköterskenivå för stadens LSS-boenden, daglig verksamhet, socialpsykiatrins särskilda boenden samt sysselsättning.

Verksamhet	Adress	Yta(kvm)	Fastighetsägare
Hälsomottagning	Stadshuset, Lejonvägen 15	121	Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

Bedömningen är att nuvarande lokal kommer att täcka behoven den närmaste tio årsperioden.

Övriga lokaler

Verksamhet	Adress	Yta (kvm)	Fastighetsägare
Transportservice	Båtsmansvägen 5	90	Extern
Kontorspersonal	Stadshuset, Lejonvägen 15		Lidingö stad

Sammanfattning och prognos

Lokalen för personal till transportservice bedöms klara av en utökning av verksamheten inom en tio årsperioden, däremot kan behovet av extra parkeringar tillkomma.
Ombyggnaden av Stadshuset har möjliggjort att antalet kontorsarbetsplatser kunnat effektiviseras i och med den aktivitetsbaserade utformningen av arbetsplatsen. Kontorsmiljön är utformad så att det finns möjlighet att både minska och utöka antal arbetsplatser alltefter behoven förändrats.

Individ, familj och integration

Omsorgs- och socialförvaltningen ansvarar för insatsen genomgångsbostad och bostäder för nyanlända under etableringen och för personer som tillhör en särskilt utsatt grupp.

Arbetsmarknad, bostad och integration (ABI)

Enheten har bland annat följande uppdrag och ansvarområden i staden:

→ Ansvar för stadens mottagande av nyanlända under etableringstiden,

→ Ansvar för administration och uppföljning av omsorgs- och socialförvaltningens genomgångsbostäder samt

→ Har i uppdrag att iordningställa boende till nyanlända personer som blivit anvisade till staden av Migrationsverket enligt bosättningslagen eller massflyktsdirektivet.

Genomgångsbostäder för personer som tillhör en särskilt utsatt målgrupp

Nuläge

För närvarande är 15 av 23 genomgångsbostäder uthyrda, efter ett biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, till personer som tillhör en särskilt utsatt grupp. Insatsen kan förlängas en till tre månader i taget under som längst två år.
Genomgångsbostäder är alltid en tillfällig lösning i väntan på att personen löser sin boendesituation på egen hand och ska enligt nämndens riktlinjer endast beviljas klienter som på sikt har möjlighet att lösa sin boendesituation.

Prognosticerat behov

Det är svårt att prognosticera behovet, då bostadsbristen är stor i Stockholms län och antalet personer i behov av insatsen tenderar att bli fler. För närvarande är behovet tillgodosett och det finns outhyrda lägenheter att bevilja vid behov. Behovet av bostäder kan ändras med kort varsel, exempelvis vid ny lagstiftning eller nya bestämmelser.

Genomgångsbostäder för nyanlända

Nuläge

Under etableringsperioden (två år) har staden ansvar för att ordna boende åt alla nyanlända som anvisats av Migrationsverket. Anvisningstalet för 2025 är 9 varav 7 avser personer som omfattas av massflyktsdirektivet och uppfyller kraven på anvisning till en kommun. Hur många bostäder som behövs för att täcka årets mottagande går inte prognosticera, då det avgörs av de anvisades hushållssammansättning.

För närvarande är 46 bostäder uthyrda till personer som anvisats av Migrationsverket. Under 2025 förväntas upp till 18 hushåll ha uppnått maxtiden på två år i genomgångsbostad och ska därför lösa sin boendesituation på annat sätt. Siffran är dock högst preliminär och kan bli lägre, exempelvis utifrån personernas stödbehov.

I april 2025 presenterade regeringen utredningen om ny etableringsboendelag som kan komma att påverka stadens mottagande av nyanlända. De två förslag som framför allt påverkar staden är förslaget om att en kommun ska kunna säga nej till att ta emot nyanlända om en annan kommun ökar sitt mottagande med motsvarande antal. Utredningen föreslår också att kommunerna blir skyldiga att erbjuda bostad under 36 månader, i stället för stadens beslut om att erbjuda bostad under 24 månader. Lagen föreslås införas från och med 2027-01-01.

Prognosticerat behov

Utifrån världsläget kan bostadsbehovet komma att ändras från år till år. Massflyktsdirektivet innebär att personer från Ukraina (flyktingar) ska erbjudas tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd inom EU. Detta direktiv löper ut 2025 vilket kan komma att påverka behov av bostäder för denna målgrupp.

Migrationsverket har i sin löpande prognos, senast uppdaterad i april 2025, gjort följande uppskattning av kommunernas mottagande av nyanlända[1]:

[1] https://www.migrationsverket.se/download/18.6ac04684195a004dfdb26c3/1745567595560/Migrationsverkets+aprilprognos+2025+P2-25.pdf

Kommunmottagande	2025	2026	2027	2028
Totalt kommunmottagande	**12 600**	**5 100**	**4 700**	**4 200**
Förändring från föregående prognos	*-1 500*	*0*	*0*	*0*
varav kommunbosatta före detta asylsökande	2 200	2 900	2 500	2 000
Förändring från föregående prognos	*0*	*0*	*0*	*0*
varav vidarebosatta (kvotflyktingar)	900	900	900	900
Förändring från föregående prognos	*0*	*0*	*0*	*0*
varav inrest anhörig till före detta asylsökande	1 100	1 300	1 300	1 300
Förändring från föregående prognos	*-100*	*0*	*0*	*0*
varav folkbokförda med tillfälligt skydd	8 400	0	0	0
Förändring från föregående prognos	*-1 400*	*0*	*0*	*0*

Utifrån nuvarande regelverk och prognoser ser vi inte behov av ytterligare tillskott av bostäder 2025.

Försörjningsinsatser och våld i nära relationer

Nuläge

Enheten för försörjningsinsatser och våld i nära relation Förvaltningen ansvarar för att utreda och fatta beslut om försörjningsstöd, budget- och skuldrådgivning samt dödsbohandläggning. Enheten ansvarar även för arbetet med våld i nära relation. I dagsläget finns inget behov av bostäder till målgruppen.

Prognosticerat behov

Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att stödja och stärka kommunernas möjligheter att erbjudna personer utsatta för våld i nära relation en stadigvarande bostad. Staden har för detta ändamål rekvirerat statsbidrag för att stärka stadens arbete i frågan. Det finns i dag inget beslut fattat av regeringen om att kommunernas skyldigheter att erbjuda målgruppen stadigvarande boende i högre utsträckning än i dag kommer att genomföras. Omsorgs- och socialförvaltningen bevakar dock frågan.